

**A természet varázsát ontja bőven.
A fűben, a virágban és a kőben.
Ó nincs a földön oly silány anyag,
Mely így vagy úgy ne szolgálná javad;
De nincs oly jó, melyben ne volna vész,
Ha balga módra véle visszaélsz!**

William Shakespeare

ÖKOISKOLA LETTÜNK!

2009-ben elnyertük az Oktatási és Kulturális Minisztérium és Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium által közösen létrehozott ÖKOISKOLA címet.

„Az Ökoiskola cím azon iskolák munkájának legmagasabb szintű állami elismerése, melyek iskolafejlesztési, pedagógiai munkája kiemelkedően magas színvonalon képviseli a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiája értékeit.”

Az ÖKOISKOLA hálózat, az OECD-ENSI (Iskolai Környezeti Nevelési Kezdeményezések) nemzetközi projektjeként 1986-ban indult útjára. Magyarországon 2000 márciusa óta működik.

Iskolánk pályázatot nyújtott be az ÖKOISKOLA cím elnyerésére. A bírálóbizottság pályázatunkat elfogadta, és azt a döntést hozta, hogy a váci Árpád Fejedelem Általános Iskola 2009 és 2012 közötti időszakban viselheti ezt a kitüntető címet.

Egy ÖKOISKOLA abban más elsősorban, mint egy átlagos iskola, hogy nem csak a nevelő-oktató munkában jelennek meg a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiájának elvei, hanem az iskolai élet minden területén.

Az emberiség jelenlegi legnagyobb kihívása a környezeti válság. A környezettudatosabb életvitel kialakítása a válsággal való megküzdés egyik fő eszköze. Ehhez a célkitűzéshez járulnak hozzá az ÖKOISKOLÁK azzal, hogy a jövő generációk nevelése során a környezettudatosan cselekvő állampolgár eszményképét tartják szem előtt.

Az ökológiai fenntarthatóságra nevelés, a társadalom továbbélését szolgálja a gyakorlatban. Szeretnénk a környezettudatos magatartást és életvitelt tanulóinkon keresztül a családok felé is közvetíteni, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

**„Először magadban kell létrehozni a változást, amit a világtól követelsz.”
Ghandi**

Légy „ÖKOSABB!”

Az ÖKOISKOLA cím nem csak örömet jelent számunkra, hanem további feladatokat, tudatos környezetvédelmi munkát is.

Feladatainkat ennek megfelelően tüztük ki.

Környezeti nevelésünk célja: *a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel kialakítása, a környezeti ismeretek, a környezeti problémák megoldásához szükséges készségek, a környezethez fűződő érzelmi viszonyulások és értékek pedagógiai eszközökkel történő formálása.*

Tevékenységünk jelentőségében vetett hitünk erősítése.

Szeretnénk, ha nem csak a tanításban érvényesülnének a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiájának elvei, hanem az iskolai élet minden területén, a napköziben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken, az iskola helyiségeiben, és az étkezésben is.

Céljainkról tájékoztattuk a szülőket is, feladataink megvalósításában az együttműködésüket kértük. Nagy örömmel tapasztaljuk, hogy a szülők bekapcsolódtak ebbe a munkába és szívesen segítenek nekünk. Újabb lehetőségeket keresnek vagy támogatják, erősítik a mi kezdeményezéseinket.

Munkánk során a következő feladatokra helyeztünk nagy hangsúlyt:

Lassan hagyománnyá válik, hogy megemlékezünk a környezetvédelemhez fűződő néhány zöld jeles nappal. Kiemelten foglalkozunk a **Világtakarítási Nappal**, az **Állatok Világnapjával**, a **Víz Világnapjával**, a **Föld Napjával** és a **Madarak és Fák Napjával**, a **Föld órájával**. Ebben a tanévben ez tovább bővült az **Újrapapír Világnapjával**. **Csatlakoztunk a „Ne csomagolj semmit”** karácsony előtti kezdeményezéshez is.

Három éve szórólapon hívjuk fel a családok figyelmét, hogy aktívan vegyenek részt az **Európai Autómentes Napon**, a **Nemzetközi Gyalogoló Napon**, a **„Ne vásárolj semmit!”** napon és a **Nemzetközi Energiatakarékossági Világnapon**.

**„Ha nem találsz árnyékot,
Ne a napot okold, hanem magad,
Hogy nem ültettél egy fát...”**

A LEGJOBB PAPIR AZ, AMI MEGMARAD FÁNAK!

Kb. 60kg papírral egy öreg fát kímélhetünk meg a kivágástól.

Minden tanévben kétszer szervezünk papírgyűjtést, ősszel és tavasszal.

A papírgyűjtés kiemelt célja:

- Felhívjuk a figyelmet arra, hogy miért fontosak nekünk a fák.
-A fák megmentése az erdőben és annak tudatosítása, hogy ezzel nagy mennyiségű víz és energia pazarlását előzhetjük meg.

A papírgyűjtésre előre készülünk, a reklámújságokat folyamatosan gyűjtjük.

Az osztályokban pedig egy dobozban helyezük el azokat a lapokat, melyeknek már mindkét oldalát felhasználtuk. A papírgyűjtés eredményét évek óta a megmentett fák számával értékeljük. A papírgyűjtés jutalma az oklevélen feltüntetett, **mentett fák száma**, amit minden osztály megkap és elhelyez a faliújságon.

Ezzel is azt szeretnénk tudatosítani a tanulóinkban, hogy milyen nagyszerű dolgot cselekedtek és Ők is sokat tehetnek környezetükért. **Nem az számít, hogy hány fát mentettek meg, hanem az, hogy minden kötelezettség nélkül tettek ezért a célért valamit.**

Osztályainkban kiemelt célunk a papírral való takarékoskodás. Ennek érdekében külön gyűjtjük azt a papírt, melynek a hátuljára még rajzolni lehet.

Minden alsós osztály használ legalább 1 újra papír füzetet. Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy lehet olyan tollakat, ceruzákat kapni, melyek biológiailag lebomló műanyagból vagy újra feldolgozott műanyagból készültek. (ICO termékek).

NE BÁNTSD A FÁT

Ne bántsod a fát, hisz ő is érez,
Szép gyöngén nyúlj a leveléhez.
Ágát ne törd, lombját ne tépjed,
Hadd annak, ami, épnek, szépnek.
Szeresd a fát!

Édes gyümölcsét várva-várod,
S te mégis letörméd a virágot?
Szegény virág gyorsan elszárad,
S te bánkódnál majd, késő bánat.
Ne bántsod a fát!

Fa lombja közt viharban, vészben
Lám meg se ring madárka fészke,
Fáradt, ha vagy, leülsz alája,
S elszenderít madár danája.
Szeresd a fát!

Anyá ő is, minden levélke
Egy-egy gyermek, gonddal nevelve.
És gyermek minden ágacskája,
Szeretettel tekints fel rája.
Ne bántsod a fát!

Mindaz, kik fákat ültetének,
Sírjukra szálljon hálaének,
Ásóval is költők valának,
Szép lombos fákról álmodának.
Szeresd a fát!

Benedek Elek

A környezettudatos életmód szervezéséhez a következő szokásokat alakítottuk és alakítjuk ki iskolánkban:

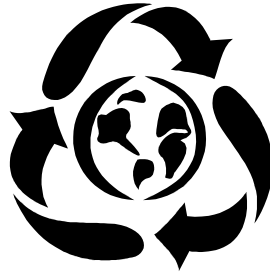
- Minden osztályban van egy olyan faliújság, melyen a „Zöld Hírek” az aktuális eseményekre hívják fel a tanulók figyelmét.
- Az otthon lemerült elemeket az iskolában található elemgyűjtőben tároljuk.
- A műanyag palackokat és kupakokat, valamint az iskolatejes dobozokat az erre a célra kijelölt gyűjtőkben helyezzük el.
- Felhívtuk a tanulók és szülők figyelmét arra, hogy nejlonzacskó helyett keressenek környezetkímélő megoldásokat. Minden első osztályos tanuló dekoratív vászonszatyrokot festett, tisztasági csomagnak.
- A gyerekek rendszeresen fogyasztanak gyümölcsöt vagy zöldséget tízóráira. Iskolánk is bekapcsolódott az országosan meghirdetett „Iskolagyümölcs” programba. A projekt célja a helyes étkezési szokások kialakítása, a napi gyümölcsfogyasztás igényének kialakítása, elősegítése, az egészséges életmódra nevelés.
- Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy az iskola külső és belső környezetét esztétikusan alakítsuk.
- Az udvaron minden alsós osztálynak van egy virágtartója, melybe virágot ültettek a szülőkkel és a gyerekek gondozzák. A tantermeket is sok virággal díszítjük.
- Az alsós kisgyermek folyosóján egy nagy akváriumot is elhelyeztünk, melyet az Igazgató Úr gondoz.
- Télen etetjük a madarakat is, sok madáretetőt helyeztünk el az udvaron és a termék ablakpárkányain is.
- Sok kirándulást, erdei iskolát szervezünk a természetbe. A Duna-Ipoly Nemzeti Park található a legközelebb városunkhoz, ahova gyakran kirándul minden osztály. A természet szeretetére, tiszteletére neveljük Őket. Ősszel, az alsósok a szülőkkel együtt is közös kirándulásra mennek

Részt veszünk a helyi és egyéb környezetvédelmi programokon is.

2007 tavaszán az OÉTI (Országos Élelmezés- és Táplálkozás- tudományi Intézet) az Egészségügyi Világszervezet (WHO) támogatásával kidolgozott egy vízfogyasztást népszerűsítő programot. A program célja az általános iskolások cukros üdítő bevitelének csökkentése, illetve a vízfogyasztás növelése volt. Iskolánk az idén másodszor csatlakozott e programhoz.

A gyerekek örömmel ittak a felállított csapból egészséges ivóvizet.

A környezeti nevelés szinterei iskolánkban:

1. Iskolán belül

- Tanórai foglalkozások
- Nem hagyományos tanórai foglalkozások
- Tanórán kívüli környezeti nevelési programok:
- (téma nap, témahét, jeles napok, szakkör, akciók, kiállítások, vetélkedők)

2. Iskolán kívül

- Rövidebb és hosszabb időkeret áll a tanár rendelkezésére.
- Múzeumi órák
- Állatkerti órák
- Tájézták
- Terepgyakorlatok
- Üzemek meglátogatása
- Erdei iskola
- Tanulmányi kirándulások

3. Kapcsolatok

- Oktatóközpontok
- Nemzeti parkok
- Civil szervezetek

ZÖLD JELES NAPOK

Melyekkel kiemelten foglalkozunk

Ezek a nem szigorúan tanítási óra szerint működő foglalkozások főleg tapasztalatokra, megfigyelésekre épülnek. Azért fontos ez a forma, mert túl azon, hogy nagyon felkelti a tanulók érdeklődését, fejlesztik a gyakorlati készségeket, együttműködést, kreativitást. Az így szerzett tudás, tapasztalat eredményesen hasznosíthatóvá válik a mindennapi életben.

"... egyszer és mindenkorra felelős lettél azért, amit megszelídítettél."
Exupery

Október 4. Állatok Világnapja

Célja az állatokhoz való pozitív viszony kialakítása. A „nem szeretem állatok” megismerése, védelme.

Ezen a napon minden gyermek kitűzöt készít a kedvenc állatáról.

Ebben a tanévben meghívtuk iskolánk volt tanulóját Dr. Simonyi Zsófia állatorvost, aki a kutyával való bánásmódról tartott előadást. A gyerekek nagy örömmel fogadták.

Állatfotó kiállítást rendeztünk, melyre bárki benevezhetett az önmaga által készített képekkel. Kis állatkiállítást rendeztünk az aulában, ahova mindenki behozhatta kedvenc állatát és bemutathatta a többieknek.

„Ne csomagolj!”

Decemberben kapcsolódtunk ehhez a mozgalomhoz.

Jelképe a zöld szalag, mellyel átkötöttük karácsonyi ajándékunkat és nem csomagoltuk be.

Célja: **Legyen a fáknek is boldog karácsonyuk!**

Felhívtuk a Szülők és gyermekek figyelmét, hogy évente 100 000 t csomagolópapír fogy Európában, és ez mintegy 600 000 fa kivágását jelenti. Ezzel a papírmennyiséggel két és félszer be lehetne teríteni Budapestet.

Mindezt azért tesszük, hogy ajándékaink kibontása után a csomagolópapírt a szemébe tegyük.

Nagy örömmel tapasztaltuk, hogy sok család csatlakozott hozzánk és nem csomagoltak, sőt azóta is tapasztaljuk, hogy csak egy zöld szalaggal kötik át ajándékaikat.

Köszönjük ezt a kedves szülőknek, gyerekeknek!

Március 1. Újrapapír Világnapja

Az újrahasznosítás fontosságára hívtuk fel a figyelmet.

A Hulladék Munkaszövetség (HuMuSz) találta ki tavaly, az idén mi is megtartottuk. A világ összes fakitermelésének 20%-át a papírgyártáshoz használják fel, egy kilogramm fehér papír gyártásához 2,2 kg fa, 35 l víz és 8 kW óra energia szükséges. Egy felső tagozatos diák tanévente átlagosan 12 kilogrammnyi taneszközt „fogyaszt”. Magyarországon az egy főre jutó papírfogyasztás kb. 81 kg/év, és ennek többsége nem könyv, hanem kéretlen reklámújság.

Minden kisgyermek kitűzöt kapott a pólójára ezen a napon.

Az volt a célunk, hogy megtanítsuk a gyerekeknek, hogyan lehet a szemétkébe kerülő papírhulladékból, hasznosítható, esztétikus dolgokat készíteni.

Technika, rajz órákon és a napköziben minden osztály gyönyörű szép, ötletes dolgokat készített. Azóta is igyekszünk felhasználni minden hulladék papírt. Színes papírok helyett színes magazinokat, naptárakat, virágcsokorból származó maradék papírokat használunk. Ezt nagyon szeretik a gyerekek gyűjteni. Figyelik a környezetüket és minden használhatót behoznak a csokis papírtól kezdve a háztartásban található teatasakokat és egyéb papírokat is.

"Víz!

Nem szükséges vagy az életben: maga az élet vagy."
(Saint-Exupéry)

Március 22. Víz Világnapja

Az ENSZ 1993-ban nevezte ki március 22-ét a Víz Világnapjává.

E nap jelentősége az, hogy világszerte felhívja a figyelmet vízbázisaink fokozott védelmére, az ivóvíz fontosságára, különleges értékére. Minden évben más jelmondat jegyében zajlik a megemlékezés a Víz Világnapjáról, 2011-ben a rendezvénysorozat jelmondata: **"Víz a városokért"**

Már több éve megtartjuk iskolánkban ezt a napot. Ekkor minden gyermek és pedagógus két pólóban jön iskolába. Kitűzöt terveznek, készítenek, és különböző feladatokat oldanak meg a tanulók.

Felhívjuk a gyermekek figyelmét a vízzel való takarékoság fontosságára és a környezet-szennyezés káros hatásaira!

Megfigyelttük és kiszámoltuk, hogy a csöpögő csapból mennyi víz távozik el feleslegesen.

Azt a célt tűztük ki, hogy minden fogmosás közben elzárjuk a csapot.

Víz Világnapja alkalmából a DMRV ZRT. fotó és képzőművészeti alkotópályázatot hirdetett „A Víz, szerepe a környezetünkben” címmel, melyen mi is részt vettünk.

„Ezt a világot nem ősinktől örököltük, hanem utódainktól kaptuk kölcsön.”

Április 22. Föld Napja

Célja: felhívni a tanulók figyelmét bolygónk romló környezeti állapotára, keresni azokat a lehetőségeket, hogy mit tudunk tenni ennek megakadályozására.

Plakátot készített minden osztály, melyeken a Földünket érő katasztrófákra, okaira és annak következményeire hívtuk fel a figyelmet.

Célunk az volt ezen a napon, hogy megerősítsük a gyerekeket abban, hogy nagyszerű dolog ezen a Földön élni, ez a mi bolygónk, nagyon kell rá vigyáznunk, mert ha nem ezt tesszük, akkor önmagunkat pusztítjuk el.

A Földről a 2.a osztályos tanulók Szalókiné Horváth Ágnes és Pálfalvi Tímeával közösen készítettek egy műsort, amit a Kulturális Bemutatón elő is adtak.

A kis gyerekek így fogalmazták meg saját gondolataikat:

Gondolkoztatok már azon, hogy miért szeretitek a Földet?

Igen!

- Csak itt a Földön van szeretet. Csak itt lehet tiszta szívből szeretni és szeretve lenni. Pusztit, simogatást kapni és adni.

- Itt van családunk, van otthonunk, ahova mindennap hazamehetünk és várnak, szeretnek minket.

- Itt van az anyukánk, apukánk, testvérünk.

- Itt kényeztetik a nagyszülők az unokákat.

- Lehetnek igazi, jó barátaink, akikkel jól érezzük magunkat, akik örülnek nekünk, ha meglátnak minket.

- Vidámak, boldogok lehetünk, szabad nagyokat nevetni, kacagni.

- Lehet csokit enni. Még harapva is egy egész tábla tej csokit.

- Csak a Földön lehet kíváncsi gyerekek lenni, a kérdésekre választ kapni.

Csak itt mosolyognak rám, ha tetszem valakinek, vagy ha jól csinálok valamit.

- Igen nagyon jó a Földön élni, mert itt lehet:

- Fogócskázni, biciklizni, játszani.

- Tévét nézni, számítógépezni.

- Összemérni az erőnkét másokkal, és néha verekedni is.

- Fürödni, pancsolni.

- Itt kék az ég és zöld a fű. Itt nyílnak virágok.

- Itt lehet madárdalra ébredni és a tavasz illatát érezni.

- Itt kel fel minden reggel a Nap és erőt ad, hogy felkeljek és elinduljak az iskolába.

- Itt kapok ajándékot a születésnapomra és elfújhatom a tortámon a gyertyákat.

- Sírhatok, ha rossz a kedvem, de szerencsére mindig megvígasztal valaki.

- Meggyógyítanak, ha beteg vagyok, még egy kicsit kényeztetnek is.

- Lehet kirándulni, hegyet mászni. Kipróbálni, hogy hány km-t tudok gyalogolni.

- Itt lehet rosszalkodni a gyerekeknek.

- Tanulhatunk a hibáinkból és bármikor jóvá tehetjük a rosszat.

- Lehet sakkozni, versenyezni a társainkkal, sőt még a nagypapával is.

- A Föld az egyetlen hely, ahol várjuk és ünnepeljük a karácsonyt, ahol a Mikulás ajándékot és virgácsot visz a gyerekeknek.

- Ahol lehet festeni, és alkotni és azt mondják rá, hogy nagyon szép.

- Csak a Földön lehet finomakat főzni és megenni. Itt van palacsinta, pizza, fagyi.
- Itt lehet iskolába járni, tanulni.
- Rájönni olyasmire, ami addig felfoghatatlan volt.
- Felfedezni és megváltoztatni a világot.

Meglátni a szépet abban, ami első ránézésre csúnyának látszott.

Lehet küzdeni és nem feladni még akkor sem, ha nem is biztos, hogy győzök, vagy nem tudom, hogy elérem-e a célt.

- Lehet esőben sétálni és egy kicsit a pocsolyákba is belelépni.
- Mezítláb taposni a homokot, homokvárat építeni és a végén szétrombolni.
- Kiscicákat simogatni, hörcsögöt, halat, kutyát, nyuszt, tengerimalacot tartani.
- Zenét hallgatni, hangosan énekelni, táncolni.
- Sportolni, versenyezni, érmet nyerni. Görkorcsolyával boltba menni.
- Itt lehet segíteni másokon és átélni annak örömét.
- Csak a Földön kapjuk meg azt a lehetőséget, hogy megbocsássunk azoknak, akik megbántottak minket.

„Fa lombja közt viharban, vészben
Lám meg se ring madárka fészke...”
Benedek Elek

Május 10. Madarak és Fák Napja

A nagy természettudós, Herman Ottó kezdeményezésére jött létre ez a nap.

Ezt a napot a madarak és fák között ünnepeljük, kirándulást szervezünk. A cél: a figyelem felkeltése az élő természet sokféleségére, szépségére, a természettel együtt élő ember boldogságára és szükségszerűségére.

A gyerekek jól érzik magukat ezeken a napokon, ebben a korban nagyon nyitottak a környezeti problémák iránt és tudják, hogy sokat tehetnek környezetükért.

Mi, pedagógusok tudjuk, hogy eredményt csak akkor érhetünk el, ha megszerettjük az élővilágot, megismertetjük tanulóinkkal és megértetjük a természetben zajló folyamatokat, valamint az emberi tevékenység hatásait. Ekkor lesz esélyünk a környezet és egészségtudatos viselkedésformák elsajátítására.

Büszkék vagyunk arra, hogy mi vagyunk az első ÖKOISKOLA Vácon.

Reméljük, hogy a pályázatunkban leírt tevékenységünk folytatásával, fejlesztésével ezt az időtartamot majd meghosszabbítjuk újabb három évvel.

Sok közös célunk és feladatunk lesz az elkövetkező években is, melyeket gyermekekkel, szülőkkel összefogva szeretnénk megvalósítani!

Tudjuk, hogy a klímaváltozás a 21. század egyik legnagyobb kihívása az emberiség számára. A Föld felszínének átlaghőmérséklete 0,7 Celsius fokkal magasabb, mint ötven évvel ezelőtt. Mindenkinek tenni kell valamit a lehetőségeihez mérten az egyetlen Bolygónkért!

„Az ember nem csak azért felelős, amit tesz, hanem azért is, amit nem tesz meg.”

Antoine de Saint-Exupéry

Dr. Szalókiné Horváth Ágnes
Alsós munkaközösség vezető

A Megsebzett Bolygó

A kék bolygó már talán nem is kék?
Pedig milyen szép volt nem is oly rég.
Most szürkés, bűdös, füstös.
Ezért egyedül az ember a bűnös!
Az ember mindent elpusztít,
Pedig a természet kér, üvölt, sikít;
"Kérlek, kérlek, ne tedd ezt velem,
Hisz a te életed az én létem!"
De hiába, a jelszó még mindig áll,
S a kérő sóhaj a bolygótól hiába száll.
Legyőzi az ember a természetet,
S ennek öröme természetes?
Hol a szépség, a harmónia?
Az ép értelemnek erről kell szólnia?
Csak annyit végy, amennyire szükség van,
A telhetetlenség hasztalan.
Őseink, a természettől kértek,
Csak annyit, mit elégnék véltek.
Ma az ember azt mondja: "Nem elég."
S még többet akar még, még, még!
Mindegy milyen áron?
Nem baj, ha már madár sem ül az ágon?
Esőerdeink fogyatkoznak,
Vizeink már nem adakoznak.
Minden, amihez ember ér,
Fogyatkozik, elszennyesül és gyér!
Miért jó ez, s kinek?
A harácsolás minek?
Hol van a józan ész?
EMBER NEM FÉLSZ?
Egyszer csak rájössz, NEM LESZ, AHOL ÉLSZ!